

VU Research Portal

Het werk en de leerbehoeften van lerarenopleiders. Resultaten van een survey (n=350)

Dengerink, J.

2017

document license
CC BY

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Dengerink, J. (2017). *Het werk en de leerbehoeften van lerarenopleiders. Resultaten van een survey (n=350)*. Abstract from VELON congres 2017, Amsterdam.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:
vuresearchportal.ub@vu.nl

HET WERK EN DE LEERBEHOEFTE VAN LERARENOPLEIDERS

TInFo
ED International Forum for Teacher
Educator Development

VELONCONGRES 2017

J.J.DENGERINK@VU.NL

VU **VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM**

Faculty of
Behavioural and
Movement Sciences

International Forum for Teacher
Educator Development

LERARENOPLEIDERS UIT

Noorwegen

NTNU Trondheim

Engeland

UEL London

Schotland

U Aberdeen

Ierland

U Limerick

Vlaanderen B

U Gent en U Leuven

Nederland

VU en Radboud U

Israël

MOFET

<https://www.ntnu.edu/info-ted>

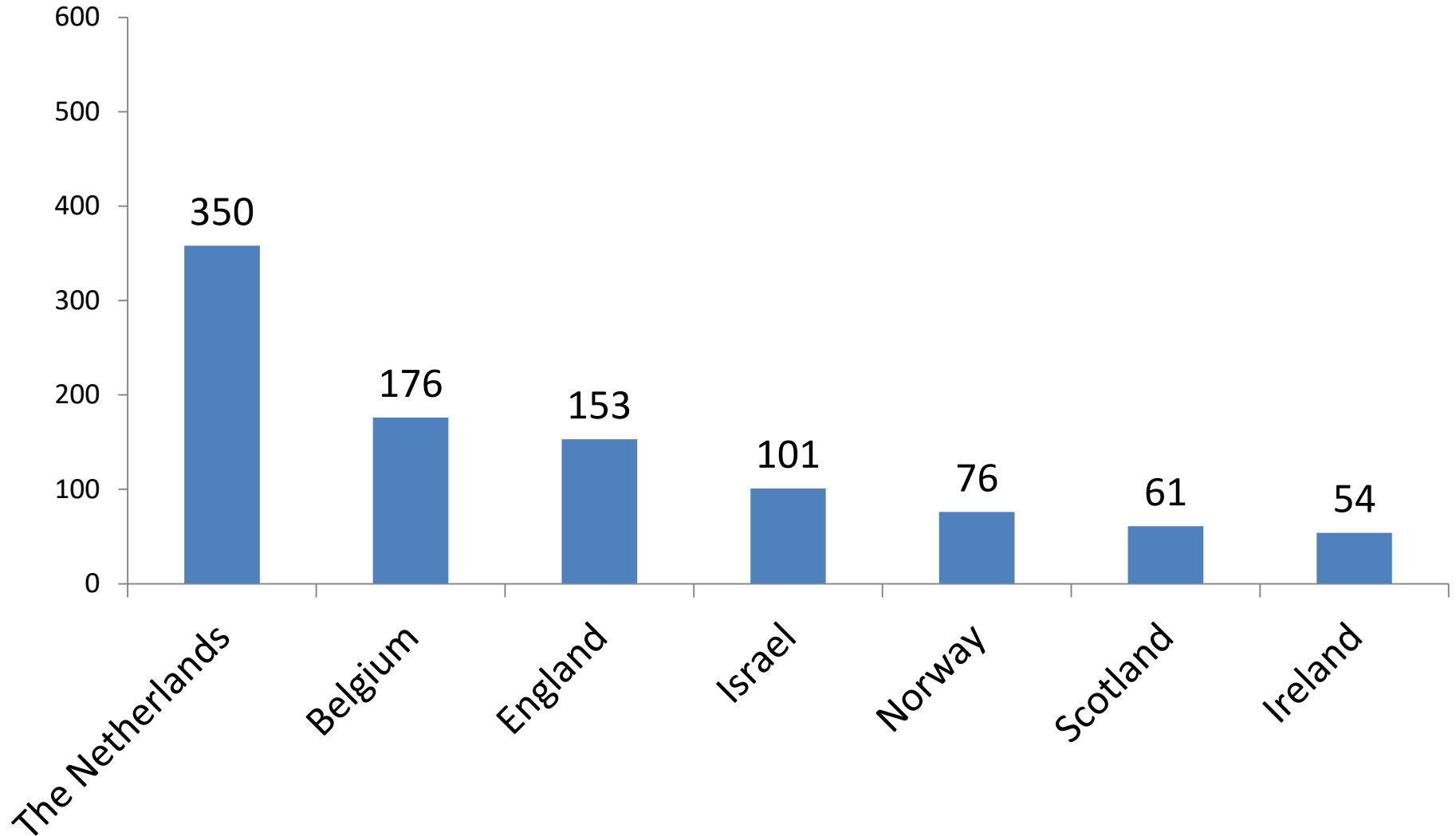
Survey

Belangrijkste vragen:

- Hoe ziet het werk van lerarenopleiders er uit en hoe kwalificeren lerarenopleiders zich
- Wat zijn hun opvattingen over het verrichten van onderzoek door lerarenopleiders en in hoeverre verrichten ze zelf diverse vormen van onderzoek
- Hoe en waarin willen lerarenopleiders zich vooral ontwikkelen
- Hoe waarderen ze de hun geboden mogelijkheden voor professionele ontwikkeling

971 Respondenten

NL: 224 Hogeschool / 108 Universiteit / 14 Beide

Kenmerken respondenten

Verschillen NL – InFo-TED

Relatief

Weinig werkzaam aan universiteit
 Weinig werkzaam voor primair onderwijs
 Weinig gepromoveerden
 Veel part-time aangestelden

	<i>NL</i>	<i>InFo-TED</i>
Universiteit-Hogeschool	31% - 64%	50% - 49%
Voor primair onderwijs	36%	48%
Gepromoveerd	17%	29%
Fulltime – parttime	41% - 46%	55% - 17%
Vast - >1 jaar - <1 jaar	77% - 7% - 1%	71% - 9% - 5%

Kenmerken respondenten

Verschillen Universiteiten – Hogescholen / NL – InFo-TED

	NL - Univ	NL - Hogeschool	InFo-TED Univ	InFo-TED College
Bc of <BC	2%	11%	7%	5%
Ma	58%	80%	46%	71%
PhD	41%	9%	47%	24%
Fulltime aanstelling	35%	55%	70%	58%

Het werk van lerarenopleiders

	NL	InFo-TED
Onderwijzen	93%	96%
Begeleiden studenten en beginnende leraren	89%	80%
Begeleiden ervaren leraren	59%	69%
Begeleiden master- of promotieonderzoek	36%	44%
Verrichten van onderzoek	51%	65%

Het werk van lerarenopleiders

	NL	InFo-TED
Onderwijzen	93%	96%
Begeleiden studenten en beginnende leraren	89%	80%
Begeleiden ervaren leraren	59%	69%
Begeleiden master- of promotieonderzoek	36%	44%
Verrichten van onderzoek	51%	65%
ANDERS	NL	
Coördinator / manager	81	
Ontwikkelaar	40	
Beoordelaar / assessor	30	
Bruggenbouwer	22	
Adviseur / beleidsmedewerker	20	

Identiteit

In volgorde: de kwalificatie die het best bij je past

	NL Hogeschool	NL Universiteit	InFo-TED
1	<i>Lerarenopleider</i>	<i>Lerarenopleider</i>	<i>Lerarenopleider</i>
2	Docent	Academicus	Docent
3	Mentor	Docent	Academicus
4	<i>Onderzoeker</i>	<i>Onderzoeker</i>	<i>Onderzoeker</i>
5	Academicus	Mentor	Mentor

In welke mate kunnen onderstaande activiteiten bijdragen aan je professionele ontwikkeling

<i>Activiteit</i>	<i>Mean NL</i>	<i>SD NL</i>		
Observatie door of van collega's	4,67	1,006		
Opleidingen die opleiden voor een (master)graad of erkend getuigschrift	4,12	1,257		
Sabbatical of studieverlof	3,88	1,281		
Informele professionele gesprekken met collega's	4,80	,888		
Actie-onderzoek / praktijk-(gericht)onderzoek	4,49	1,018		
Andere vormen van empirisch onderzoek	4,27	1,068		
Lezen van vakliteratuur, vaktijdschriften etc	4,98	,760		
On-line / afstandsleren	3,45	1,134		
Peer-coaching	4,50	1,037		
Schrijven van wetenschappelijke of vakartikelen	4,09	1,198		
Presenteren op een conferentie	4,08	1,173		

In welke mate kunnen onderstaande activiteiten bijdragen aan je professionele ontwikkeling

<i>Activiteit</i>	<i>Mean NL</i>	<i>SD NL</i>	<i>Mean INT</i>	<i>Sig</i>
Observatie door of van collega's	4,67	1,006	3,90	,000
Opleidingen die opleiden voor een (master)graad of erkend getuigschrift	4,12	1,257	3,94	,037
Sabbatical of studieverlof	3,88	1,281	4,15	,005
Informele professionele gesprekken met collega's	4,80	,888	4,87	,295
Actie-onderzoek / praktijk-(gericht)onderzoek	4,49	1,018	4,54	,439
Andere vormen van empirisch onderzoek	4,27	1,068	4,21	,456
Lezen van vakliteratuur, vaktijdschriften etc	4,98	,760	5,06	,082
On-line / afstandsleren	3,45	1,134	3,72	,002
Peer-coaching	4,50	1,037	4,04	,000
Schrijven van wetenschappelijke of vakartikelen	4,09	1,198	4,02	,586
Presenteren op een conferentie	4,08	1,173	4,20	,180

In welke mate kunnen onderstaande activiteiten bijdragen aan je professionele ontwikkeling - NL

Lerarenopleiders voor PO

relatief meer geïnteresseerd in leren via:

Opleiden voor een graad	F 9,260	Sig ,003
Actie-onderzoek / praktijk-(gericht)onderzoek	F 6,438	Sig ,012
Andere vormen van empirisch onderzoek	F 6,552	Sig ,011

Vrouwen

relatief meer geïnteresseerd in leren via:

On-line / afstandsleren	F 7,395	Sig ,007
Informele professionele gesprekken met collega's	F 5,947	Sig ,015

Hoger opgeleiden (PhD)

relatief meer geïnteresseerd in leren via:

Schrijven van wetenschappelijke of vakartikelen	F 6,900	Sig ,000
Presenteren op een conferentie	F 4,001	Sig ,008

In welke mate wil je je op onderstaande terreinen (verder) professioneel ontwikkelen

	<i>Mean NL</i>	<i>SD NL</i>		
Coaching en begeleiding van studenten / a.s. leraren	3,97	1,321		
Specialisatie in leidinggevende taken	2,95	1,432		
Verbetering van (school)vakinhoudelijke kennis	3,74	1,306		
Actuele ontwikkelingen mbt het opleiden van leraren en lerarenopleidingen	4,54	1,071		
Curriculumontwikkeling	4,13	1,220		
Assessment	3,79	1,234		
Presenteren op en deelnemen aan conferenties	3,13	1,363		
Reviewen van tijdschriftartikelen, ingediende voorstellen voor conferenties	2,83	1,347		
Wetenschappelijk schrijven (artikelen, hoofdstukken, studiemateriaal)	3,23	1,537		
Onderzoekvaardigheden	3,65	1,418		
Mijn eigen praktijk onderzoeken	3,97	1,335		

In welke mate wil je je op onderstaande terreinen (verder) professioneel ontwikkelen

	<i>Mean NL</i>	<i>SD NL</i>	<i>Mean INT</i>	<i>Sig</i>
Coaching en begeleiding van studenten / a.s. leraren	3,97	1,321	3,87	,133
Specialisatie in leidinggevende taken	2,95	1,432	2,57	,000
Verbetering van (school)vakinhoudelijke kennis	3,74	1,306	4,00	,000
Actuele ontwikkelingen mbt het opleiden van leraren en lerarenopleidingen	4,54	1,071	4,62	,085
Curriculumontwikkeling	4,13	1,220	4,15	,528
Assessment	3,79	1,234	4,01	,000
Presenteren op en deelnemen aan conferenties	3,13	1,363	3,35	,002
Reviewen van tijdschriftartikelen, ingediende voorstellen voor conferenties	2,83	1,347	3,22	,000
Wetenschappelijk schrijven (artikelen, hoofdstukken, studiemateriaal)	3,23	1,537	3,61	,000
Onderzoekvaardigheden	3,65	1,418	3,88	,001
Mijn eigen praktijk onderzoeken	3,97	1,335	4,13	,011

In welke mate wil je je op onderstaande terreinen (verder) professioneel ontwikkelen

- NL

Lerarenopleiders met weinig ervaring

zijn meer geïnteresseerd in leren op de volgende terreinen:

Coaching en begeleiding	F 4,906	Sig ,002
--------------------------------	---------	----------

Vrouwen

zijn meer geïnteresseerd in leren op de volgende terreinen:

Mijn eigen praktijk onderzoeken	F 14,702	Sig ,000
--	----------	----------

Coaching en begeleiding	F 6,715	Sig ,010
--------------------------------	---------	----------

Curriculumontwikkeling	F 6,614	Sig ,011
-------------------------------	---------	----------

Lerarenopleiders voor VO 2e fase

zijn meer geïnteresseerd in leren op de volgende terreinen:

Verbetering van (school)vakinhoudelijke kennis	F 15,309	Sig ,000
---	----------	----------

Mijn eigen praktijk onderzoeken	F 10,855	Sig ,001
--	----------	----------

Lager opgeleide lerarenopleiders (Bc of <Bc)

zijn meer geïnteresseerd in leren op de volgende terreinen:

Verbetering van (school)vakinhoudelijke kennis	F 6,370	Sig ,000
---	---------	----------

In welke mate zijn onderstaande factoren van invloed op je deelname aan professionele ontwikkeling

	<i>Mean NL</i>	<i>SD NL</i>		
De kosten	3,40	1,420		
De plaats	3,32	1,300		
De beschikbaarheid van vervanging	3,68	1,511		
Degenen die de activiteit aanbieden en verzorgen (reputatie, gezag, ervaring)	4,60	1,064		
De mate waarin de activiteit gaat over leren en onderwijzen	4,73	1,054		
De mate waarin de activiteit gaat over onderzoek en schrijfvaardigheden	3,51	1,357		
De mate waarin de activiteit de mogelijkheid biedt om te netwerken	4,00	1,229		
De mate waarin het doorlopen hebben van de activiteit leidt tot salarisverhoging	2,53	1,307		

In welke mate zijn onderstaande factoren van invloed op je deelname aan professionele ontwikkeling

	<i>Mean NL</i>	<i>SD NL</i>	<i>Mean INT</i>	<i>Sig</i>
De kosten	3,40	1,420	3,74	,000
De plaats	3,32	1,300	3,91	,000
De beschikbaarheid van vervanging	3,68	1,511	3,97	,000
Degenen die de activiteit aanbieden en verzorgen (reputatie, gezag, ervaring)	4,60	1,064	4,64	,316
De mate waarin de activiteit gaat over leren en onderwijzen	4,73	1,054	4,80	,104
De mate waarin de activiteit gaat over onderzoek en schrijfvaardigheden	3,51	1,357	3,84	,000
De mate waarin de activiteit de mogelijkheid biedt om te netwerken	4,00	1,229	4,00	,767
De mate waarin het doorlopen hebben van de activiteit leidt tot salarisverhoging	2,53	1,307	2,56	,554

In welke mate zijn onderstaande factoren van invloed op je deelname aan professionele ontwikkeling - NL

Voor **vrouwen**

zijn de volgende factoren relatief meer van invloed:

Kosten	F 7,806	Sig ,006
---------------	---------	----------

Voor **minder ervaren lerarenopleiders**

zijn de volgende factoren relatief meer van invloed:

Beschikbaarheid van vervanging	F 3,497	Sig ,016
---------------------------------------	---------	----------

Voor **lerarenopleiders voor het PO**

zijn de volgende factoren relatief meer van invloed:

De mate waarin de activiteit gaat over onderzoek en schrijfvaardigheden (inclusief publiceren)	F 6,293	Sig ,013
---	---------	----------

Voor **lerarenopleiders voor het VO 2e fase**

zijn de volgende factoren relatief meer van invloed:

Salarisverhoging	F 7,768	Sig ,006
-------------------------	---------	----------

Tevredenheid met mogelijkheden voor professionele ontwikkeling

	<i>Mean NL</i>	<i>SD NL</i>	<i>Mean INT</i>	<i>Sig</i>
In welke mate ben je tevreden met de mogelijkheden die je tot nu toe gehad hebt om je als lerarenopleider te ontwikkelen?	4,75	1,016	3,79	0,000

Tevredenheid met mogelijkheden voor professionele ontwikkeling

	<i>Mean NL</i>	<i>SD NL</i>	<i>Mean INT</i>	<i>Sig</i>
In welke mate ben je tevreden met de mogelijkheden die je tot nu toe gehad hebt om je als lerarenopleider te ontwikkelen?	4,75	1,016	3,79	0,000

NL:

Hoe kleiner de aanstelling, des te ontevredener F 7,332 Sig ,000

Lerarenopleiders voor PO meer tevreden F 7,786 Sig ,006

Mannen meer tevreden F 5,239 Sig ,023

Conclusies 1

Lerarenopleiders in NL en hun buitenlandse collega's verschillen vrijwel niet in wat ze beschouwen als de **belangrijkste manieren waarop** (*vooral lezen en gesprekken met collega's*) en de **belangrijkste thema's waarin** (*actuele ontwikkelingen in opleiden van leraren, curriculumontwikkeling, coaching en praktijkonderzoek*) ze zich professioneel willen ontwikkelen.

Lerarenopleiders in NL zijn meer dan hun buitenlandse collega's tevreden over de mogelijkheden die hen geboden worden om zich te professionaliseren

Conclusies 2

NL lerarenopleiders zijn in vergelijking met buitenlandse collega's minder georiënteerd op "klassiek" onderzoek:

- Relatief minder lerarenopleiders verrichten onderzoek
- Minder lerarenopleiders hebben een PhD
- Ze zijn minder geïnteresseerd om zich te ontwikkelen in klassiek onderzoek en de klassieke onderzoekscultuur (wet. artikelen schrijven, publiceren, presenteren op conferenties)

Daarentegen zijn ze ongeveer evenveel als hun collega's in het buitenland geïnteresseerd in het doen en zich verder ontwikkelen in het verrichten van praktijkonderzoek.

Conclusies 3

Lerarenopleiders voor het primair onderwijs zijn meer dan hun collega's in NL

- geïnteresseerd in zich verder ontwikkelen in (praktijk)onderzoek en onderzoekvaardigheden
- tevreden over de mogelijkheden die hen geboden worden om zich te professionaliseren

Discussie

Methodisch:

Verschillen in aantallen en mogelijk ook selectie van respondenten:
mogelijk representativiteitsprobleem

Inhoudelijk:

Onduidelijk is waarom

- Nederlandse lerarenopleiders meer tevreden zijn over hun professionaliseringsmogelijkheden
- Lerarenopleiders voor primair onderwijs relatief meer geïnteresseerd zijn in zich verder ontwikkelen in (praktijk)onderzoek en onderzoekvaardigheden

Nader onderzoek gewenst.

Literatuur

Czerniawski, G., Guberman, A. & MacPhail, A. (2016). The professional developmental needs of higher education-based teacher educators: an international comparative needs analysis. *European Journal of Teacher Education*, 39(5), DOI: 10.1080/02619768.2016.1246528

Dengerink, J., Lunenberg, M. & Kools, Q. (2015). What and how teacher educators prefer to learn. *Journal of Education for Teaching* 41(1), 78-96.

Dengerink, J. (2016). Hoe leren lerarenopleiders? In: G. Geerdink & I. Pauw (Eds). *Kennisbasis Lerarenopleiders - Katern 1: De lerarenopleider*. Eindhoven: VELON. pp. 59-76

Placklé, I., Cools, W. & Meeus, W. (2015). *De Lerende Lerarenopleider. Onderzoek naar de professionaliseringsnoden van lerarenopleiders en kwaliteitscriteria voor opleidingstrajecten voor lerarenopleiders in Vlaanderen*. Antwerpen: VELOV. 107 pp.